

Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering**Artikel 1 Begripsomschrijvingen****1. Verzekerden**

De verzekerden zijn:

- a. de verzekeringnemer in zijn hoedanigheid als omschreven op het polisblad;
- b. de firmanten, vennoten, bestuurders en commissarissen en andere bestuurlijke organen van de verzekeringnemer als zodanig handelend;
- c. de ondergeschikten (ook als lid van de ondernemingsraad), waaronder ook te rekenen stagiairs en uitzendkrachten, familieleden en huisgenoten voor zover zij werkzaamheden verrichten voor de verzekeringnemer binnen het kader van de verzekerde hoedanigheid;
- d. de adviseurs die na een dienstverband met de verzekeringnemer als zodanig aan de onderneming van de verzekeringnemer verbonden blijven, ten aanzien van de werkzaamheden, die zij voor de verzekeringnemer binnen de grenzen van de op het polisblad omschreven hoedanigheid verrichten;
- e. het eigen pensioenfonds en de personeelsvereniging van de verzekeringnemer, alsmede het bestuur, als zodanig handelend.

2. Derden

Ieder ander dan de aansprakelijk gestelde verzekerde(n).

3. Milieuaantasting

Uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof voor zover die een prikkelende of een besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

4. Schade

- a. Schade aan personen: schade door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
- b. Schade aan zaken: schade door beschadiging en/of vernietiging en/of verloren gaan van zaken van anderen dan de verzekeringnemer met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Onder schade aan personen en schade aan zaken wordt niet verstaan kosten ter voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 Burgerlijk Wetboek en vergelijkbare wettelijke bepalingen inclusief de daaruit voortvloeiende gevolgschade. Ook wordt onder schade aan zaken niet verstaan het disfunctioneren van informatiedragers (zoals diskette, harde schijf of cd-rom), alsmede verlies of vermindering van op informatiedragers opgeslagen data of programmatuur, tenzij een fysieke beschadiging van het stoffelijke materiaal waaruit de desbetreffende informatiedrager is gefabriceerd de directe oorzaak vormt van het disfunctioneren, het verlies of de vermindering.

5. Bereddingskosten

Kosten en op geld waardeerbare opofferingen verbonden aan maatregelen, die door of namens verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van het ontstaan van schade door een verzekerde gebeurtenis af te wenden of om schade als gevolg van een verzekerde gebeurtenis te beperken.

6. Aanspraak

Een vordering tot vergoeding van schade ten gevolge van een handelen of nalaten, ingesteld tegen verzekerde(n). Aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, die met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, worden als één aanspraak beschouwd en worden geacht bij de verzekeraar te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste aanspraak is aangemeld.

7. Omstandigheid

Feiten, waaruit een reële dreiging van een aanspraak kan worden afgeleid. Als zodanig worden beschouwd feiten ten aanzien waarvan verzekerde concreet kan meedelen van wie de aanspraak kan worden verwacht, uit welk handelen of nalaten de aanspraak kan voortvloeien en welke maatregelen door verzekerde zijn genomen om die mogelijk schade te voorkomen of te beperken.

8. Handelen of nalaten

Een handelen of nalaten waaruit een aanspraak voortvloeit. Met een handelen of nalaten wordt gelijk gesteld een schadeval dat uitsluitend vanwege een aan verzekerde(n) toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde(n) komt.

9. Geldigheidsduur

De periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de beëindigingsdatum van de verzekering.

10. Verzekeringsjaar

Een periode van twaalf maanden vanaf de premieervaldag en elke aansluitende periode van gelijke duur. Indien de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premieervaldag of vanaf de premieervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan twaalf maanden, wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd. Bij een geldigheidsduur korter dan twaalf maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

Artikel 2 Algemeen**1. Verzekeringsgebied**

Niet verzekerd zijn aanspraken wegens schade in verband met:

- a. werkzaamheden of activiteiten die door een verzekerde of een ander zijn of worden verricht in gebieden buiten Europa;
- b. diensten van een verzekerde die worden aangewend ten behoeve van zaken die in gebieden buiten Europa in het verkeer zijn of worden gebracht;
- c. zaken die in gebieden buiten Europa tot schade leiden.

Voor reizen, die een verzekerde maakt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, is het geldigheidsgebied de gehele wereld met dien verstande dat voor aanspraken, die voortvloeien uit het tijdens deze reizen daadwerkelijk verrichten van activiteiten in de verzekerde hoedanigheid het geldigheidsgebied Europa blijft.

2. Algemene voorwaarden

Indien en voor zover hiervan in deze voorwaarden niet uitdrukkelijk wordt afgeweken blijven de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, die worden geacht een geheel met de onderhavige voorwaarden uit te maken, van toepassing.

3. Verwijzing

Verwijzing heeft uitsluitend plaats naar artikelen van onderhavige voorwaarden, tenzij anders aangegeven.

4. Einde verzekering

De verzekering eindigt van rechtswege zodra de activiteiten van verzekeringnemer in de verzekerde hoedanigheid zijn beëindigd.

Artikel 3 Premie**1. Premievaststelling**

- a. De jaarpremie wordt vastgesteld op basis van door of namens de verzekeringnemer verstrekte gegevens, die bij aanvang van de verzekering of van het verzekeringsjaar op verzoek van de verzekeraar door de verzekeringnemer zijn/worden verstrekt.
- b. Na het verstrijken van ieder verzekeringsjaar is de verzekeringnemer verplicht de door de verzekeraar aan hem gevraagde informatie te verstrekken. Op basis van deze informatie zal de premie voor het eerstkomende verzekeringsjaar opnieuw worden vastgesteld.

De verzekeringnemer is verplicht deze informatie binnen drie maanden nadat de verzekeraar daarom verzoekt te verstrekken. Wordt aan deze verplichting niet voldaan, dan heeft de verzekeraar het recht de premie voor het eerstkomende verzekeringsjaar vast te stellen door de jaarpremie te verhogen met 25% of zoveel meer als de verzekeraar op grond van de door haar verzamelde gegevens redelijk acht.

Vaststelling van de premie als bedoeld in dit artikel onder lid 1a en lid 1b kan geen aanleiding zijn tot beëindiging van de verzekering op grond van het bepaalde in het artikel ter zake van aanpassing van premie en/of voorwaarden in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden.

2. Premiekorting

- a. Op de premie voor ieder verzekeringsjaar zal een korting worden verleend. De hoogte van de korting is afhankelijk van het schadepercentage van het voorgaande schadejaar en wordt vastgesteld aan de hand van de volgende tabel:

Schadepercentage	Kortingspercentage
0%	30%
Tot 5%	25%
Van 5% tot 10%	20%
Van 10% tot 15%	15%
Van 15% tot 20%	10%
Van 20% tot 25%	5%

Het schadepercentage wordt berekend door alle betaalde, gereserveerde, te verhalen en verhaalde schaden en kosten van het direct voorafgaande schade- jaar af te zetten tegen de in rekening gebrachte premie van het direct voorafgaande verzekeringsjaar.

Het verzekeringsjaar loopt telkens van 1 januari tot en met 31 december.

Het schadejaar loopt telkens van 1 november tot en met 31 oktober.

- b. De verzekeringnemer behoudt recht op premiekorting indien:
 1. de verzekeraar het uitgekeerde bedrag ten volle heeft verhaald;
 2. de verzekeraar uitsluitend vanwege het bestaan van een schaderegelingovereenkomst met een andere verzekeraar het uitgekeerde bedrag niet of slechts ten dele heeft kunnen verhalen.

3. Indexering

- a. De verzekeraar heeft het recht de premie per hoofdpremieevaldag te verhogen of verlagen met een percentage dat wordt ontleend aan de consumentenprijsindex van het Centraal Bureau voor de Statistiek.
- b. Aanpassing van de premie door in de hiervoor onder sub a. vermelde indexering geeft verzekeringnemer geen recht tot opzegging van de verzekering dan wel productmodule.

Artikel 4 Omschrijving van de dekking**1. Aansprakelijkheidsdekking**

De verzekering geeft dekking voor de aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade als omschreven in artikel 1 lid 4 voor aanspraken die voortvloeien uit enig handelen of nalaten. Indien de verzekeringnemer aansprakelijkheidsbeperkende leveringsvoorwaarden hanteert, zal de verzekeringnemer alleen dan het recht hebben zich niet jegens de direct bij de gebeurtenis betrokken benadeelde op deze aansprakelijkheidsbeperkende leveringsvoorwaarden te beroepen, indien de verzekeraar hem daartoe toestemming verleent.

2. Verzekerd bedrag

De verzekering dekt de aansprakelijkheid voor alle verzekerden tezamen voor schade tot ten hoogste het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag per gebeurtenis. Voor de productaansprakelijkheid op basis van artikel 6:185 tot en met 6:193 van het Burgerlijk Wetboek is de dekking beperkt tot maximaal tweemaal het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag per verzekeringsjaar.

Met betrekking tot het maximum verzekerde bedrag per gebeurtenis en verzekeringsjaar geldt dat de datum van ontvangst van de eerste schriftelijke melding bij de verzekeraar van de aanspraak respectievelijk van een omstandigheid bepalend is voor het verzekeringsjaar waaraan de desbetreffende aanspraak respectievelijk omstandigheid wordt toegerekend.

3. Extra dekking

De verzekering dekt, ongeacht of daardoor het verzekerd bedrag wordt overschreden:

- a. de kosten van met goedvinden of op verlangen van de verzekeraar gevoerde procedures en in haar opdracht verleende rechtsbijstand;
- b. de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom;

- c. de bereidingskosten alsmede de schade aan zaken, die worden ingezet teneinde de schade te voorkomen of te beperken.

Deze kosten worden vergoed tot een maximum van 50% van het verzekerd bedrag. Het eigen risico is op deze vergoeding niet van toepassing.

4. Namelding

- a. Indien de verzekeraar van haar recht gebruik maakt de verzekering te beëindigen, wordt de termijn waarbinnen een schade moet worden gemeld, met een jaar verlengd voor aanspraken die voortvloeien uit een handelen of nalaten, dat heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingsdatum, doch ter zake waarvan aanspraken schriftelijk bij de verzekeraar worden gemeld binnen één jaar na deze beëindiging.
- b. Indien de verzekering eindigt wegens beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer wordt de termijn waarbinnen een schade moet worden gemeld met drie jaar verlengd voor aanspraken, die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingsdatum, doch ter zake waarvan aanspraken schriftelijk bij de verzekeraar worden gemeld binnen drie jaar na deze beëindiging.
- c. Voor aanspraken aangemeld binnen de termijn van één respectievelijk drie jaar als genoemd in dit artikel lid 4a en 4b geldt dat deze worden toegerekend aan het verzekeringsjaar direct voor de beëindigingsdatum.
- d. Indien sprake is van een reeks handelingen of nalatigheden, die met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, is voor de toepasselijkheid van het gestelde in dit artikel lid 4a en 4b bepalend de datum van aanvang van deze reeks.

5. Overgangsregeling en voorrisico

- a. Indien de onderhavige verzekering voor wat betreft de looptijd direct aansluit op een reeds bij de verzekeraar lopende aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven, zijn aanspraken of omstandigheden, die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering waarop direct werd aangesloten, maar vóór de datum van het van kracht worden van de onderhavige verzekering, verzekerd conform de voorwaarden, verzekerd(e) bedrag(en) en eigen risico(s) per aanspraak die tot de datum van dit van kracht worden van de onderhavige verzekering van toepassing waren en ten behoeve van de verzekerde(n) voor wie de verzekering ten tijde van het handelen of nalaten gold.
- b. Indien de onderhavige verzekering voor wat betreft de looptijd niet direct aansluit op een reeds bij de verzekeraar lopende aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven, zijn verzekerde aanspraken die voortvloeien uit een handelen of nalaten en uiterlijk drie jaar voor ingangsdatum van deze verzekering hebben plaatsgevonden.
- c. Indien voor een op deze verzekering gedekte schade als gevolg van een wijziging in de polisvoorwaarden meer dan één verzekerd bedrag van toepassing is, zullen deze verzekerde bedragen niet cumuleren.
- d. Indien sprake is van een reeks handelingen of nalatigheden die met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien is voor de toepasselijkheid van dit artikel bepalend de datum van de aanvang van deze reeks.

6. Samenloop van verzekeringen

Indien de aansprakelijkheid, die onder dit artikellid is gedekt, ook is gedekt onder een polis bij een andere verzekeraar of daaronder gedekt zou zijn, indien de in dit artikellid omschreven dekking niet zou hebben bestaan, dan geldt de in dit artikellid omschreven dekking slechts als excedent boven de dekking, die onder de andere polis is verleend, of verleend zou zijn, indien de in dit artikellid omschreven dekking niet zou hebben bestaan.

7. Schade aan eigen zaken

De verzekering dekt de schade met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade ten gevolge van beschadiging of vernieling van stoffelijke zaken, eigendom van het bedrijf van de verzekeringnemer, veroorzaakt door een werknemer in loondienst en mits handelend in opdracht en ten behoeve van de verzekeringnemer in diens verzekerde hoedanigheid.

Deze dekking geldt niet:

- a. voor schade met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade aan de zaken welke de ondergeschikte in gebruik, specifiek in bewerking, dan wel zelf onder zich heeft;
- b. voor schade door diefstal, verduistering, brand en explosie.

Artikel 5 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen genoemd in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden geeft de verzekering geen dekking voor:

1. Opzet

De aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit:

- a. opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten;
- b. gedragingen die onder 1a vallen en gepleegd in groepsverband, ook indien de verzekerde zelf niet als zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

2. Seksuele gedragingen

De aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit:

- a. seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard dan ook;
- b. gedragingen die onder 2a vallen en gepleegd in groepsverband, ook indien de verzekerde zelf niet als zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

Aan het opzettelijk karakter van het wederrechtelijk handelen of nalaten als bedoeld in dit artikel lid 1 en 2 doet niet af, dat de verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert dat hij niet in staat is zijn wil te bepalen.

3. Motorrijtuigen en (lucht)vaartuigen

De aansprakelijkheid voor schade in verband met het in eigendom hebben, bezitten, houden, gebruiken of besturen van motorrijtuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen, waaronder mede te verstaan modelvliegtuigen. Deze uitsluiting geldt evenwel niet voor de aansprakelijkheid van de verzekerde voor schade:

- a. toegebracht met of door een niet aan de verzekeringnemer toebehorend, niet door hem gehuurd of bij hem in gebruik zijnd motorrijtuig, dat door diens ondergeschikte te zijner dienste wordt gebruikt;
- b. veroorzaakt als passagier van een motorrijtuig of (lucht)vaartuig;
- c. veroorzaakt met of door zaken, die worden geladen op of gelost van een motorrijtuig;
- d. veroorzaakt met of door een aanhangwagen, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
- e. veroorzaakt met of door een elektrische fiets met trapondersteuning;
- tenzij het motorrijtuig of (lucht)vaartuig is verkregen door diefstal, verduistering, oplichting, afpersing of afdreiging.

4. Opzicht

De aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade ontstaan aan zaken, die een verzekerde of een ander voor hem ter vervoer, in huur, bewerking, bewaring, gebruik, ter reparatie of om welke reden ook onder zich heeft. Deze uitsluiting geldt niet voor schade aan zaken die een verzekerde, of iemand namens hem, anders dan krachtens huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich heeft indien en voor zover ter zake daarvan door een brandverzekeraar schade is vergoed en deze verhaal pleegt.

5. Risicoverzwarende bedingen

De aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings-, of andere soortgelijke bedingen, behalve voor zover de verzekerde ook zonder die bedingen aansprakelijk zou zijn geweest.

6. Geleverde zaken en verrichte diensten

- de schade en kosten verband houdende met het geheel of gedeeltelijk opnieuw of alsnog uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van de verzekerde uitgevoerde respectievelijk uit te voeren werkzaamheden;
- de schade en kosten verband houdende met de vervanging, verbetering of herstelling van door of onder verantwoordelijkheid van de verzekerde geleverde zaken;
- de schade en kosten aan door of onder verantwoordelijkheid van de verzekerde geleverde zaken, een en ander met inbegrip van de schade voortvloeiende uit het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van de geleverde zaken, ongeacht door wie de schade is geleden of de kosten zijn gemaakt.

7. Vestigingen/personeel buiten Nederland

De schade voortvloeiende uit de bedrijfsuitoefening door een vestiging buiten Nederland.

8. Programmatuur

Aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt door het adviseren, ontwerpen, analyseren, ontwikkelen en (op)leveren van programmatuur, alsmede het aanbrengen van wijzigingen in programmatuur.

9. Asbest

Aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.

10. Sancties en/of handelsbeperkingen

Aanspraken tot vergoeding indien dit een inbreuk zou vormen op sanctiewet- en regelgeving uit hoofde waarvan het de verzekeraar verboden is om krachtens deze verzekering dekking te bieden of een schadeloosstelling uit te keren.

Artikel 6 Regeling van de schade**1. Verplichtingen van de verzekerde**

Zodra een verzekerde kennis draagt van een aanspraak of omstandigheid die voor de verzekeraar tot een verplichting tot uitkering kan leiden is hij, naast de verplichtingen als genoemd in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, verplicht:

- de verzekeraar zo spoedig mogelijk die aanspraak of omstandigheid te melden;
- zich te onthouden van elke toezegging, verklaring of handeling, waaruit erkenning tot een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen worden afgeleid en in het algemeen van alles wat het belang van de verzekeraar zou kunnen schaden;
- de aanwijzingen van de verzekeraar stipt op te volgen.

2. Regeling van de schade door de verzekeraar

De verzekeraar belast zich met de regeling en vaststelling van de schade en heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen. Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW. Bestaat de te betalen schadevergoeding uit periodieke uitkeringen en is de waarde van deze uitkeringen met inachtneming van eventuele andere schadevergoedingen hoger dan het verzekerd bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van deze uitkeringen naar evenredigheid verminderd.

3. Eigen risico

De verzekerden dragen per gebeurtenis waarvoor door de verzekeraar schadevergoeding is verschuldigd een eigen risico zoals vermeld op het polisblad.

Artikel 7 Bijzondere voorwaarden**1. Rubriek A: Bijzondere voorwaarden bedrijfsaansprakelijkheid****a. Omschrijving van de dekking**

Onder deze rubriek wordt, met inachtneming van het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, alsmede deze voorwaarden Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, dekking verleend voor de aansprakelijkheid van verzekerden, in de hoedanigheid zoals op het polisblad omschreven, voor schade van derden, mits:

- de aanspraak ter zake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de verzekeraar is ontvangen, en
- de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering of bij wijziging van de dekking bij geen van de verzekerden bekend was.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de verzekeraar is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

b. Aanvullende uitsluitingen

Onder deze rubriek wordt geen dekking verleend voor:

- milieuaantasting: de aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieuaantasting, tenzij deze is gedekt onder rubriek D.
- werkgeversaansprakelijkheid: de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor schaden van hun ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek B.
- productaansprakelijkheid: de aansprakelijkheid voor schade door zaken, zoals omschreven in rubriek C.

2. Rubriek B: Bijzondere voorwaarden werkgeversaansprakelijkheid**a. Aanvullende begripsomschrijvingen**

Onder deze rubriek wordt schade aan personen als genoemd in artikel 1 lid 4a onderscheiden naar schade aan personen tengevolge van:

1. arbeidsongeval: een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld, waardoor in één ogenblik de benadeling van de gezondheid wordt toegebracht.
2. beroepsziekte: een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte niet zijnde het gevolg van een arbeidsongeval, zoals in dit artikel onder a1 beschreven.

b. Omschrijving van de dekking

Onder deze rubriek wordt, met inachtneming van het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, alsmede deze voorwaarden Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, dekking verleend voor:

1. de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever tegenover ondergeschikten of als rechtstreekse opdrachtgever ten opzichte van zelfstandigen, beiden in de hoedanigheid zoals op het polisblad omschreven, voor schade verband houdende met het verrichten van activiteiten voor verzekerden;

mits:

2. de aanspraak ter zake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de verzekeraar is ontvangen, en
3. de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering of bij wijziging van de dekking bij de verzekeringnemer of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de verzekeraar is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

3. Rubriek C: Bijzondere voorwaarden productaansprakelijkheid**a. Omschrijving van de dekking**

Onder deze rubriek wordt, met inachtneming van het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, alsmede deze voorwaarden Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, dekking verleend voor de aansprakelijkheid van verzekerden in de hoedanigheid als op het polisblad omschreven, voor schade aan derden door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van een verzekerde in het verkeer zijn gebracht, zijn geleverd, dan wel na constructie, bewerking of behandeling zijn opgeleverd, mits:

1. de aanspraak ter zake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de verzekeraar is ontvangen, en
2. de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering of bij wijziging van de dekking bij de verzekeringnemer of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was, met dien verstande dat voor de productaansprakelijkheid op basis van artikel 6:185 tot en met 6:193 van het Burgerlijk Wetboek de dekking beperkt is tot maximaal tweemaal het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag per verzekeringsjaar.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de verzekeraar is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

b. Aanvullende uitsluitingen

Onder deze rubriek wordt geen dekking verleend voor:

1. milieuaantasting: de aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieuaantasting, tenzij deze is gedekt onder rubriek D.
2. werkgeversaansprakelijkheid: de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor schaden van hun ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek B.

4. Rubriek D: Bijzondere voorwaarden Milieuaansprakelijkheid (plotselinge aantasting)**a. Omschrijving van de dekking**

Onder deze rubriek wordt, met inachtneming van het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, alsmede deze voorwaarden Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, dekking verleend voor de aansprakelijkheid van verzekerden, in de hoedanigheid zoals op het polisblad omschreven, voor schade van derden in verband met een milieuaantasting, die plotseling en onzeker is, en niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in)werkend proces, mits:

1. de aanspraak ter zake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de verzekeraar is ontvangen, en
2. de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering of bij wijziging van de dekking bij de verzekeringnemer of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de verzekeraar is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

b. Aanvullende uitsluitingen

Onder deze rubriek wordt geen dekking verleend voor:

1. productaansprakelijkheid: de aansprakelijkheid voor schade door zaken, zoals omschreven in rubriek C;
2. werkgeversaansprakelijkheid: de aansprakelijkheid van verzekerden tegenover ondergeschikten zoals omschreven in rubriek B;
3. opzet: in aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 5 lid 1 geldt, dat indien de betreffende verzekerde een rechtspersoon is, er voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde wordt verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding;
4. bereddingskosten eigen locatie: de verzekeraar vergoedt nimmer kosten door wie ook gemaakt teneinde de milieuaantasting op en de gevolgen daarvan voor een locatie van verzekerden te beperken of ongedaan te maken, behoudens voor zover verzekerde aantoont, dat deze kosten tevens bereddingskosten zijn in de zin van artikel 1 lid 5;

5. genetische schade: onder deze rubriek wordt geen dekking verleend voor de aansprakelijkheid voor genetische schade.

5. Rubriek E: Bijzondere voorwaarden Verhuurdersaansprakelijkheid onroerende zaken**a. Omschrijving van de dekking**

Indien uit het polisblad blijkt dat verhuur van onroerende zaken is meeverzekerd, wordt onder deze rubriek, met inachtneming van het bepaalde in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden alsmede deze voorwaarden Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, dekking verleend voor de aansprakelijkheid van verzekerden in de hoedanigheid van verhuurder van de onroerende zaak of zaken van (het) in de polis genoemde adres(sen).

b. Premievaststelling

De jaarpremie is gebaseerd op de herbouwwaarde van de verzekerde gebouwen. Voor bedrijfsgebouwen wordt ter vaststelling van de jaarpremie de opgegeven herbouwwaarde verhoogd of verlaagd overeenkomstig het laatste door de Stichting Documentatie Bouwwezen berekende indexcijfer voor bouwkosten. Voor woonhuizen wordt ter vaststelling van de jaarpremie de opgegeven herbouwwaarde verhoogd of verlaagd overeenkomstig het laatste door het Centraal Bureau voor de Statistiek berekende indexcijfer voor bouwkosten.

c. Aanvullende uitsluitingen

Onder deze rubriek wordt geen dekking verleend voor:

1. schade ontstaan door achterstallig onderhoud van de verzekerde gebouwen;
2. schade in verband met het verrichten van onderhouds-, montage- en installatiewerkzaamheden door verzekerden;
3. schade in verband met een milieuaantasting, tenzij deze is gedekt onder rubriek D;
4. schade verband houdende met ureumformaldehyde (urea formaldehyde foam);
5. schade verband houdende met lood;
6. schade verband houdende met schimmels.

Artikel 8 Wetswijziging

De verzekeraar heeft het recht, indien gedurende de geldigheidsduur van de verzekering het aansprakelijkheidsrisico wordt of zal worden verzwamd door wetgeving in formele of materiële zin, de dekking van deze rubriek op te zeggen of te herzien met ingang van een door de verzekeraar te bepalen datum, met inachtneming van een termijn van ten minste dertig dagen.

De verzekeringnemer heeft het recht de herziening van de overeenkomst te weigeren binnen dertig dagen nadat hem daarvan mededeling is gedaan.

Artikel 9 Geschillenregeling

Indien tussen de verzekeraar en verzekeringnemer verschil van opvatting ontstaat:

1. over de uitleg en toepassing van de verzekeringsvoorwaarden, of
2. over de vraag of een gebeurtenis al dan niet door de verzekering is gedekt, is de verzekeraar verplicht zijn standpunt schriftelijk en gemotiveerd aan de verzekeringnemer kenbaar te maken.

De verzekeringnemer kan binnen twee maanden na dagtekening van het schrijven van de verzekeraar schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken. De verzekeraar is verplicht op het bezwaarschrift van de verzekeringnemer uiterlijk binnen twee maanden na het indienen ervan schriftelijk en gemotiveerd te antwoorden.

Blijft de verzekeringnemer met de verzekeraar van mening verschillen, dan zal de verzekeraar op verzoek van de verzekeringnemer, mits binnen één maand na dagtekening van het laatste schrijven van de verzekeraar ingediend, het geschil voorleggen aan een in overleg met de verzekeringnemer aan te wijzen advocaat.

De kosten van het advies van de aangewezen advocaat komen voor rekening van de verzekeraar. De verzekeraar conformeert zich op voorhand aan dit advies. Indien de verzekeringnemer zich met het advies niet kan verenigen, kan hij het geschil alsnog voorleggen aan de rechter. Indien de verzekeringnemer door de rechter alsnog in het gelijk wordt gesteld en het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, zal de verzekeraar de gemaakte externe kosten vergoeden, evenals de wettelijke rente.